

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2023-2025

KH 25.10.2022 § 347
1180/00.04.08/2022

Valmistelija

Hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620 ja tekninen johtaja Janne Karhu, puh. 040 544 3219.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pyytää lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2023-2025.

Saatteen mukaan toiminnan ja talouden suunnittelun perustana on Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia 2020–2024. Strategiset tavoitteet on konkretisoitu suunnittelukauden tavoitteiksi, joiden toteutumista ja vaikuttavuutta mitataan strategisen tason mittareilla.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pyytää näkemyksiä strategisista ja toiminnalle asetetuista tavoitteista sekä talous- ja toimintasuunnitelman muusta sisällöstä.

Lausunto tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan liittoon viimeistään 26.10.2022 mennessä osoitteella kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi tai Poratie 5 A, 90140 Oulu.

Kaupunginjohtaja Tomi Timonen on ilmoittanut olevansa esteellinen tuulivoima-asioiden osalta hallintolain 28 §:n intressijäävi perusteella. Esittelijänä toimii hallintojohtaja.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus antaa Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kokonaisuutena talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ovat maakuntaohjelman ja strategian mukaisia ja pääosin toteuttavat laajan maakunnan kehittämistavoitteita. Kaupunki esittää kuitenkin muutamia lisäyksiä ja painopisteitä suunnitelmaan.

Ensinnäkin kaupunki pitää hyvänä asiana, että TE-palvelut 2025 -uudistusta valmistelemaan on kuntien toiveiden mukaisesti käynnistetty hanke, jossa selvitetään yhteistoiminta-alueiden järjestämisvaihtoehtoja. Selvityksessä tulee painottaa palvelujen todellista uudistamistarvetta. Ennen kaikkea siten, että yhteistoiminta-alueen kunnilla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa palvelujen tuloksellisuuteen ja tarvittaessa sisältöönkin. Palvelujen toteutuksessa ei varmastikaan päästä tilanteeseen, jossa kuntakohtaiset palvelut pitkälle räätälöityinä kokonaisuuksina olisivat kaikissa tapauksissa mahdollisia. Silti tavoitteena pitää olla, että paikallista asiantuntijuutta vahvistetaan ja asiakkaita palvellaan mahdollisuuksien mukaan myös nykyistä enemmän kasvokkain.

Pudasjärven kaupunki pitää tärkeänä tavoitteena sitä, että käynnistyneen uuden EU-ohjelmakauden sekä JTF:n (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) painopisteissä sekä käytössä huomioidaan riittävästi harvaan asutun alueen kehittämistarpeet. Tällöin samalla huomioidaan hanketoimijoiden osittain rajalliset mahdollisuudet toteuttaa vihreän siirtymän yhteiskuntatason kokoisia ja rakenteellista muutosta suurin

harppauksin eteenpäin toteuttavia hankkeita. Systeminen muutos voi käynnistyä pienemmistäkin lähtökohdista ja nimenomaan yksittäisten yritysten, toimijoiden ja verkostojen aktivoitumisella.

Kaupunki edellyttää myös, että maakunnan liitto osoittaa vahvaa edunvalvontaotetta metsien kestävä ja taloudellisesti kannattavan käytön mahdollistamiseksi jatkossakin EU:n alueella, Suomessa ja täällä varsinaisten metsävarantojen äärelläkin, missä käytännön kokemuksen mukaan on myös paras asiantuntemus metsävarantojen monipuolisen kehittämisen ja kasvun tukemiseen. Lisäksi etenkin harvaan asutuilla alueilla metsästä saatavan energian merkitys ei lähitulevaisuudessa tule vähenemään, pikemminkin päinvastoin.

Vaikuttava ja edunvalvontaa palveleva liikennejärjestelmätyö: Kaupunki pitää erittäin tärkeänä liiton pyrkimyksiä varmistaa ja edistää alemman tieverkon kunnossapidon taso ja rahoitus myös tulevaisuudessa. Alemmalla tieverkolla on myös tulevaisuudessa merkittävä vaikutus kansallisen huoltovarmuuden varmistamiseen, metsätalouden toimintakykyyn ja asumisen edellytyksiin haja-alueilla. Kaupunki esittää huolensa VT20 ja kt78 liikenneväylien merkittävyyden huomiotta jättämisestä. VT20 on nyt ja tulevaisuudessa merkittävä yhteys niin matkailuelinkeinolle kuin myös alkutuotannon huoltovarmuudelle. Myös siltojen kriittinen merkitys liikenneverkossa, kuten VT20 lijoen sillan kantavuus tulisi huomioida liikennejärjestelmätyössä tulevaisuuden raskaan liikenteen kehittämisen johdosta. Ratayhteyden Oulu-Kuusamo aluetalousvaikutusten selvitystyön tulisi näkyä konkreettisesti myös Pohjois-Pohjanmaan liiton tulevissa suunnitelmissa.

Yhdyskuntatekniikan kehittäminen ja tulvariskienhallinta: Pudasjärven kaupunki pitää erittäin tärkeänä että tulvariskeihin varautumista edistetään maakunnallisesti ja monialaisesti eri toimijoiden kesken. Tehdyistä hallintatoimenpiteistä ja parantuneesta hallintatilanteesta huolimatta varautumistoimenpiteitä on jatkettava ja kehitettävä edelleen ilmastonmuutoksen edetessä. Hallintatoimenpiteiden ja vaadittavien investointien suorittamiseen tulee edunvalvonnalla varmistaa riittävä valtiollinen rahallinen tuki. Tiedottamista ja opastamista tulee aktivoida koko maakunnan tasolla jotta yleinen tietoisuus asiasta säilyy edelleen paikallisilla asukkailla.

Kestävä tuulivoimarakentamisen edistäminen: Kaupunki toteaa että Tuuli-hanke on kokonaisuudessaan toteutettu hyvin ja kriittisellä ajanhetkellä. Tuuli-hankkeen toteuttaminen on mahdollistanut myös Pudasjärven oman, paikallisista lähtökohdista toteutetun tuulivoimaselvityksen ja sijainninhajausmallin toteuttamisen. Kaupunki edellyttää sitä, että aktiivinen vuoropuhelu laadittavana olevan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan osalta jatkuu edelleen kaavan ehdotusvaiheessa, tarkempien selvitysten valmistuttua ja että jatkotyössä huomioidaan myös Pudasjärven oma tuulivoimaselvitys.

Kaupunginhallituksen käsittely:

Keskustelun kuluessa Marko Koivula esitti, että lausuntoon lisätään: Sähkönsiirto on keskeinen osa tuulivoima-alueiden toteuttamiskelpoisuuden arviointia. Siirtoyhteyksien puuttuminen Pudasjärvellä on merkittävä tuulivoimarakentamisen este. Tuulivoimarakentaminen tietyille alueille edellyttää näin myös kantaverkon ja/tai liityntämahdollisuuksien vahvistamista. Tahtotilana tulee olla linjaus, jossa huomioidaan ja tunnustetaan maakunnassa alueet tuulivoiman mahdollistamiseen myös sähköverkon kehittämisestä alkaen. Tämän

toteuttaminen on elinehto tuulivoiman rakentamisedellytyksien vahvistamiselle maakunnan sisämaan alueilla. Maakuntaliiton tulee aktiivisesti edistää siirtoverkkojen rakentamista tasapuolisesti koko maakunnan alueella.

Keskustelun lopuksi puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen kaikki jäsenet yksimielisesti hyväksyivät Marko Koivulan esittämän lisäyksen lausuntoon.

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kokonaisuutena talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ovat maakuntaohjelman ja strategian mukaisia ja pääosin toteuttavat laajan maakunnan kehittämistavoitteita. Kaupunki esittää kuitenkin muutamia lisäyksiä ja painopisteitä suunnitelmaan.

Ensinnäkin kaupunki pitää hyvänä asiana, että TE-palvelut 2025 -uudistusta valmistelemaan on kuntien toiveiden mukaisesti käynnistetty hanke, jossa selvitetään yhteistoiminta-alueiden järjestämisvaihtoehtoja. Selvityksessä tulee painottaa palvelujen todellista uudistamistarvetta. Ennen kaikkea siten, että yhteistoiminta-alueen kunnilla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa palvelujen tuloksellisuuteen ja tarvittaessa sisältöönkin. Palvelujen toteutuksessa ei varmastikaan päästä tilanteeseen, jossa kuntakohtaiset palvelut pitkälle räätälöityinä kokonaisuuksina olisivat kaikissa tapauksissa mahdollisia. Silti tavoitteena pitää olla, että paikallista asiantuntijuutta vahvistetaan ja asiakkaita palvellaan mahdollisuuksien mukaan myös nykyistä enemmän kasvokkain.

Pudasjärven kaupunki pitää tärkeänä tavoitteena sitä, että käynnistyneen uuden EU-ohjelmakauden sekä JTF:n (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) painopisteissä sekä käytössä huomioidaan riittävästi harvaan asutun alueen kehittämistarpeet. Tällöin samalla huomioidaan hanketoimijoiden osittain rajalliset mahdollisuudet toteuttaa vihreän siirtymän yhteiskuntatason kokoisia ja rakenteellista muutosta suurin Kaupunginhallitus antaa Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kokonaisuutena talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ovat maakuntaohjelman ja strategian mukaisia ja pääosin toteuttavat laajan maakunnan kehittämistavoitteita. Kaupunki esittää kuitenkin muutamia lisäyksiä ja painopisteitä suunnitelmaan.

Ensinnäkin kaupunki pitää hyvänä asiana, että TE-palvelut 2025 -uudistusta valmistelemaan on kuntien toiveiden mukaisesti käynnistetty hanke, jossa selvitetään yhteistoiminta-alueiden järjestämisvaihtoehtoja. Selvityksessä tulee painottaa palvelujen todellista uudistamistarvetta. Ennen kaikkea siten, että yhteistoiminta-alueen kunnilla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa palvelujen tuloksellisuuteen ja tarvittaessa sisältöönkin. Palvelujen toteutuksessa ei varmastikaan päästä tilanteeseen, jossa kuntakohtaiset palvelut pitkälle räätälöityinä kokonaisuuksina olisivat kaikissa tapauksissa mahdollisia. Silti tavoitteena pitää olla, että paikallista asiantuntijuutta vahvistetaan ja asiakkaita palvellaan mahdollisuuksien mukaan myös nykyistä enemmän kasvokkain.

Pudasjärven kaupunki pitää tärkeänä tavoitteena sitä, että käynnistyneen

uuden EU-ohjelmakauden sekä JTF:n (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) painopisteissä sekä käytössä huomioidaan riittävästi harvaan asutun alueen kehittämistarpeet. Tällöin samalla huomioidaan hanketoimijoiden osittain rajalliset mahdollisuudet toteuttaa vihreän siirtymän yhteiskuntatason kokoisia ja rakenteellista muutosta suurin harppauksin eteenpäin toteuttavia hankkeita. Systeminen muutos voi käynnistyä pienemmistäkin lähtökohdista ja nimenomaan yksittäisten yritysten, toimijoiden ja verkostojen aktivoitumisella.

Kaupunki edellyttää myös, että maakunnan liitto osoittaa vahvaa edunvalvontaotetta metsien kestävä ja taloudellisesti kannattavan käytön mahdollistamiseksi jatkossakin EU:n alueella, Suomessa ja täällä varsinaisten metsävarantojen äärelläkin, missä käytännön kokemusten mukaan on myös paras asiantuntemus metsävarantojen monipuolisen kehittämisen ja kasvun tukemiseen. Lisäksi etenkin harvaan asutuilla alueilla metsästä saatavan energian merkitys ei lähitulevaisuudessa tule vähenemään, pikemminkin päinvastoin.

Vaikuttava ja edunvalvontaa palveleva liikennejärjestelmätyö:
Kaupunki pitää erittäin tärkeänä liiton pyrkimyksiä varmistaa ja edistää alemman tieverkon kunnossapidon taso ja rahoitus myös tulevaisuudessa. Alemmalla tieverkolla on myös tulevaisuudessa merkittävä vaikutus kansallisen huoltovarmuuden varmistamiseen, metsätalouden toimintakykyyn ja asumisen edellytyksiin haja-alueilla.
Kaupunki esittää huolensa VT20 ja kt78 liikenneväylien merkittävyyden huomiotta jättämisestä. VT20 on nyt ja tulevaisuudessa merkittävä yhteys niin matkailuelinkeinolle kuin myös alkutuotannon huoltovarmuudelle. Myös siltojen kriittinen merkitys liikenneverkossa, kuten VT20 lijoen sillan kantavuus tulisi huomioida liikennejärjestelmätyössä tulevaisuuden raskaan liikenteen kehittymisen johdosta. Ratayhteyden Oulu-Kuusamo aluetalousvaikutusten selvitystyön tulisi näkyä konkreettisesti myös Pohjois-Pohjanmaan liiton tulevissa suunnitelmissa.

Yhdyskuntatekniikan kehittäminen ja tulvariskienhallinta:
Pudasjärven kaupunki pitää erittäin tärkeänä että tulvariskeihin varautumista edistetään maakunnallisesti ja monialaisesti eri toimijoiden kesken. Tehdyistä hallintatoimenpiteistä ja parantuneesta hallintatilanteesta huolimatta varautumistoimenpiteitä on jatkettava ja kehitettävä edelleen ilmastonmuutoksen edetessä. Hallintatoimenpiteiden ja vaadittavien investointien suorittamiseen tulee edunvalvonnalla varmistaa riittävä valtiollinen rahallinen tuki. Tiedottamista ja opastamista tulee aktivoida koko maakunnan tasolla jotta yleinen tietoisuus asiasta säilyy edelleen paikallisilla asukkailla.

Kestävä tuulivoimarakentamisen edistäminen:
Kaupunki toteaa että Tuuli-hanke on kokonaisuudessaan toteutettu hyvin ja kriittisellä ajanhetkellä. Tuuli-hankkeen toteuttaminen on mahdollistanut myös Pudasjärven oman, paikallisista lähtökohdista toteutetun tuulivoimaselvityksen ja sijainninhajausmallin toteuttamisen. Kaupunki edellyttää sitä, että aktiivinen vuoropuhelu laadittavana olevan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan osalta jatkuu edelleen kaavan ehdotusvaiheessa, tarkempien selvitysten valmistuttua ja että jatkotyössä huomioidaan myös Pudasjärven oma tuulivoimaselvitys.

Sähkönsiirto on keskeinen osa tuulivoima-alueiden toteuttamiskelpoisuuden arviointia. Siirtoyhteyksien puuttuminen Pudasjärvellä on merkittävä tuulivoimarakentamisen este. Tuulivoimarakentaminen tietyille alueille edellyttää näin myös kantaverkon

ja/tai liityntämahdollisuuksien vahvistamista. Tahtotilana tulee olla linjaus, jossa huomioidaan ja tunnistetaan maakunnassa alueet tuulivoiman mahdollistamiseen myös sähköverkon kehittämisestä alkaen. Tämän toteuttaminen on elinehto tuulivoiman rakentamisedellytyksien vahvistamiselle maakunnan sisämaan alueilla. Maakuntaliiton tulee aktiivisesti edistää siirtoverkkojen rakentamista tasapuolisesti koko maakunnan alueella.

--

Merkitään pöytäkirjaan, että Vesa Riekk, Tomi Timonen, Jorma Kouva, Juhani Jurmu ja Anni-Inkeri Törmänen ilmoittivat esteellisyytensä hallintolain intressijäävi (tuulivoimakohdan osalta) perusteella ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Ilona Ritola toimi puheenjohtajana tämän asian kohdalla. Tekninen johtaja Janne Karhu esitteli asiaa kokouksessa.